

Opinie-VV energieneutraliteit 2025

verslag van VV 31 januari 2018 (corsanummer: 18.012430)

Inleiding

Op 31 januari 2018 heeft de VV opiniërend gediscussieerd over het onderwerp "Rijnland energie neutraal in 2025". Doel van deze opinie-VV was om inzicht te krijgen welke strategie (denkrichting en gewenste set aan maatregelen) de voorkeur heeft om te komen tot een energieneutraal Rijnland. Dit ter voorbereiding van de besluitvorming in de VV (28 maart 2018) waarin de Rijnlandse koers naar een energieneutraal Rijnland wordt bepaald.

Tijdens de opinie-VV werd een werkvorm met "schuifmaten" en een "energiespel" gehanteerd, waarbij vier groepen discussieerden over de verschillende mogelijkheden. Dit leverde geanimeerde en inspirerende discussies op, waarbij naar elkaar werd geluisterd en samen werd verkend waar de oplossingen en mogelijkheden liggen om te komen tot een energieneutraal Rijnland. In voorliggende notitie worden de belangrijkste conclusies van de middag weergegeven.

Consensus over streven naar een Rijnland energieneutraal in 2025

Het streven van Rijnland "energie neutraal in 2025" staat bij het grootste deel van de partijen niet ter discussie. Bij het doorpraten over de verschillende strategieën om te komen tot een energieneutraal Rijnland, bleken de verschillen tussen de partijen minder groot dan aanvankelijk leek.

Wel werd door een enkele partij aangegeven om goed de discussie te voeren of Rijnland nu CO₂-neutraal of energieneutraal wil zijn.

Tijd en techniek: doe nu belangrijke eerste stap, zet vervolgens in op innovatie. Tijd is minder relevant, het gaat om maatschappelijke acceptatie en maatschappelijke verantwoordelijkheid

De schuifmaat "Tijd en techniek" stond bij alle groepen rond de vier van vijf mogelijkheden. De datum "2025 energieneutraal" wordt niet als hele harde deadline beschouwd. Het is meer een streven. Acceptatie van duurzame maatregelen door de omgeving wordt als een groter aandachtspunt gezien.

De meningen liepen enigszins uiteen over risicobereidheid. Zijn wij als waterschap een organisatie die ten aanzien van duurzame energie risico's kan en zou moeten dragen, juist omdat we daarmee een maatschappelijk belang dienen? Of is dat niet verantwoord wanneer het gaat om belastinggeld? De verschillende groepen kwamen uit op een verantwoorde mix van bewezen technieken met niet te veel risico en daar bovenop een pakket van innovaties die meer risico's met zich mee mag brengen. Deze brede mix aan maatregelen kwam ook bij de vier groepen naar voren in het "energiespel" (zie onderstaande figuur).

De keuze die Rijnland in maart gaat maken over energieneutraliteit schept verplichtingen en is niet vrijblijvend. Door alle groepen werd dan ook aangegeven dat het van groot belang is dat Rijnland een volgende serieuze stap moet maken met een bewezen kosteneffectieve techniek. Eén van de VV-leden formuleerde dat als volgt: *eerst inzetten op bewezen technieken, tegen de tijd dat de bewezen technieken zijn afgeschreven gaan waarschijnlijk de huidige innovatieve ontwikkelingen renderen.*

Of dat nu met windmolens moet gebeuren of met zonne-energie, daar waren de verschillende VV-leden het nog niet over eens. Wel waren er uitgesproken voor- en tegenstanders van zonne-weides. Windenergie kan op meer waardering rekenen.

De door de vier groepen gemaakte scenario's

Vervolgens ook vol inzetten op innovatie. Dit vanuit het maatschappelijk belang om de energie die in water opgeborgen zit, te ontsluiten. Dit sluit mooi aan bij de waterschapstaken. Rijnland dient daarbij als "launching customer" op te treden. De overheid als eerste gebruiker die een vernieuwende techniek durft te overwegen, het risico daarvan goed inschat en daarmee een bijdraagt aan de ontwikkeling. Alle groepen waren er zich van bewust dat door in te zetten op innovatie er een kans is dat 2025 niet wordt gehaald. Dit werd niet als een onoverkomelijk probleem gezien.

Belangrijk element hierbij is dat er met name voor innovatie veel subsidiemogelijkheden liggen. Randvoorwaarde hierbij is wel dat het duurzaam energie opwekken gerelateerd moet zijn aan de waterschapstaken.

Aandachtspunt: een aantal VV-leden gaf aan dat er (nog) meer kan worden ingezet op energiebesparen, onder andere in de afvalwaterketen (afkoppelen regenwater) en het peilbeheer.

Ten aanzien van het 10% of 100% meetellen van duurzaam opgewekte energie werd het volgende gezegd: we moeten ons niet laten leiden door deze 10%/100% discussie, maar zelf uitgaan van 100% meetellen en, onder andere via de Unie, lobbyen dat dit ook nationaal zo mag worden meegerekend.

Rol van Rijnland: Doe het vooral samen, maar wordt niet te afhankelijk van andere partijen (lees HVC)

Ook hier stond de schuifmaat "de rol van Rijnland (eigen initiatieven vs maatschappelijke meerwaarde)" bij alle groepen rond de vier. Alle groepen waren het er over eens dat Rijnland niet (te veel) zelfstandig maatregelen moet treffen. Het moet vooral in samenwerking gebeuren (landelijk en regionaal) en mag ook best in andere regio's plaatsvinden (dus niet perse op eigen terrein). Rijnland moet daarin proactief optreden en een voorbeeldfunctie voor de regio zijn, maar ook weer niet te veel voor de troepen uit lopen. Daarbij werd wel de toekomstbestendigheid van de HVC-constructie als risico aangedragen. Ander risico dat werd gezien is dat samenwerken tijd kost, vandaar ook hier weer de opstelling dat om een volgende wezenlijke stap te kunnen maken, Rijnland toch eerst zelf aan zet is.

Overige aandachtspunten

- Belangrijk aandachtspunt is het financieel maken van de opties en breder naar de effecten kijken dan alleen de energieopbrengsten.
- Een businesscase is niet beslissend: ook ander elementen zoals duurzaamheid en acceptatie van de omgeving in de afwegingen meenemen.
- Planologisch ruimte gaan reserveren?
- Hoe haakt dit aan op Regionaal Energieakkoord, zoals gesloten met Midden-Holland?